

Josep Melià i Ques, president d'UM.

Josep Melià, nou president d'UM

El consell polític d'Unió Mallorquina tria Josep Melià com a nou president, en una votació en què s'enfrontava a Francesc Buïls.

La cita era el dia 25 de gener a les vuit del vespre. Prèviament, s'havia reunit la comissió executiva per "proposar" un candidat al consell polític. Però no hi hagué cap proposta de la direcció perquè hi havia dos aspirants. Així doncs, es decidí que tots els membres del consell polític –82 de presents– fessin l'elecció en un paper dins un sobre tancat. Al cap d'una hora i busques ja se'n sabia el resultat. Josep

Melià, 46 vots; Francesc Buïls, 34; un vot nul i un en blanc.

Divisió. Melià es convertia així en el cinquè president d'UM durant aquesta legislatura. L'han precedit Maria Antònia Munar, que deixà el càrrec el desembre del 2007 després de quinze anys; Miquel Nadal, que ho fou entre el desembre del 2007 i el juny del 2009; Miquel Àngel

Flaquer, entre el juny del 2009 i el desembre del mateix any; i Joan Monjo, president interí d'ençà de la dimissió de Flaquer. La successió de tants presidents en només 25 mesos és un indicador de la situació interna al partit.

La inestabilitat –fruit en bona part de les successives causes judicials contra membres de la cúpula– feia que tres grups pugnassin pel control. El primer, els seguidors de Miquel Nadal, ex-president i actualment regidor i portaveu d'UM a Palma, que se situen bàsicament a l'agrupació de la capital, la més potent; el segon, els seguidors de Maria Antònia Munar, presidenta del Parlament i presidenta d'honor d'UM, coneguts també per *vella guàrdia*; i, finalment, el tercer grup, format originàriament al voltant de Josep Melià i Miquel Ferrer –actualment conseller de Turisme, i fins fa unes quantes setmanes batlle d'Alcúdia–, quan s'organitzaren contra l'oficialitat representada per Munar al congrés del 2004. Aleshores

aquest grup, conegut com *els crítics*, perderen –20% contra 80%– davant Munar. En síntesi, és el grup ideològicament més nacionalista i que d'alguna manera segueix l'ideari de Josep Melià Pericàs –vegeu requadre. Posteriorment, els crítics anaren prenent més força interna gràcies sobretot als bons resultats que els seus batlles –de Pollença, Alcúdia, Porreres...– obtindrien a les eleccions del 2007, a les quals també pogueren situar Melià a la llista al Parlament.

Arran de la quantitat de causes judicials que els afecten, els qui eren crítics i que ara són coneguts com a *Lliga Nord* –perquè és a la zona nord on tenen més pes: Alcúdia, Pollença...– arribaren a la conclusió que ja era hora de presentar batalla interna per regenerar el partit i aturar l'escalada d'escàndols que el menaven cap al no-res. En haver dimitit Flaquer, el desembre passat, Melià, després d'unes quantes setmanes recaptant suport, anuncià la seva candidatura. Hi hagué negociacions internes per a evitar la confrontació, però no fructificaren. Finalment, pocs dies abans del dia assenyalat per a triar nou president al consell polític, i sense convocar congrés extraordinari, el conegut munarista Francesc Buïls anunciava que també optava al càrrec. Els nadalistes s'havien autoexclòs dels òrgans de direcció –comissió executiva i consell polític– al congrés del juliol del 2009 i, per tant, no tenien capacitat per a evitar la victòria de Melià. Però els munaristes tenien una força considerable, encara. El dia clau la demostraren. Ara bé, no va ser suficient per a vèncer i Josep Melià fou elegit nou president del partit.

Futur immediat. El nou president té dos objectius importants. El primer, resoldre el problema que representa Nadal. Miquel Nadal es nega a dimitir de regidor de Palma, tot i que el codi ètic aprovat pel PSOE, el Bloc i UM el mes desembre diu que si un càrrec polític que sigui encausat judicialment és objecte de mesures preventives pel jutge haurà de dimitir. Nadal compleix aquest supòsit. Però es nega a dimitir. Ara Melià haurà de demanar-li la dimissió si el regidor persisteix en la seva actitud. És una

Els dos Josep Melià

El nou president d'UM és Josep Melià i Ques, fill de Josep Melià i Pericàs. Aquest darrer –ja desaparegut– fou un dels teòrics més importants del nacionalisme a les Illes. Autor, entre més assaigs, de *Nosaltres els mallorquins*, es convertí en un referent per al nacionalisme illenc. El 1974 adquirí rellevància política quan aconseguí un escó a les Corts franquistes en *representació familiar*, a través d'una elecció relativament democràtica. Era la primera vegada que un *oberturista* –tal com s'anomenaven aleshores els qui volien la transició pacífica de la dictadura a la democràcia– vencia l'aparell del Movimiento Nacional. A partir d'aleshores, Melià tingué una gran repercussió política a tot l'estat. Abans de les primeres eleccions democràtiques, intentà teixir un partit nacionalista de centre a les Balears que aplegàs tots els sectors nacionalistes. No se'n sortí. Es presentà al capdavant d'Unió Autonomista, mentre que el PSI (ara PSM) encarnava el nacionalista d'esquerres. La Unió va fracassar, Melià abandonà les Illes i acceptà un càrrec al govern d'Adolfo Suárez. En tornar a les Balears, continuà lluitant per formar un gran partit nacionalista interclassista. Mai no veié el seu somni convertit en realitat. Però el 1992, quan Unió Mallorquina –aleshores un partit regionalista fundat per Jeroni Albertí el 1982– entrà en una crisi fruit de la ruptura de la coalició amb el PP, Melià, al capdavant d'un petit grup nacionalista –sense representació parlamentària– anomenat Convergència Balear, fou determinant en el procés de refundació d'UM. Al congrés del 1993 en el qual naixia una nova UM, ja nacionalista, Josep Melià es convertia en el vice-president de la formació. La seva decidida actitud a favor d'acords amb l'esquerra va ser clau perquè el 1995 el partit ja presidit per Maria Antònia Munar pactàs el primer govern de progrés al Consell de Mallorca, igual com féu al conjunt balear el 1999. Melià no volgué tenir càrrecs polítics en aquesta nova època. Dedicat a l'advocacia, a col·leccionar art, a escriure articles –la seva opinió publicada a la contraportada d'*Última Hora* era una de les columnes més llegides a les Illes– i a participar en tertúlies, s'estimava més influir que no pas manar. Dissortadament, un càncer l'atacà i el juliol del 2000 morí a Alcúdia. Quasi una dècada després del traspàs, el fill, Josep Melià –que quan començà en política sempre era citat amb els dos llinatges per diferenciar-lo–, actualment diputat del Parlament, es converteix en president d'UM i qui sap si podrà fer realitat el vell somni de son pare.

situació complicada perquè la majoria de l'agrupació de Palma fa costat a Nadal. A més, els nadalistes podrien incitar una campanya de recollida de signatures per forçar la convocatòria d'un congrés extraordinari. Si Nadal no ha dimitit els darrers dies –després de tancar aquesta edició–, el PSOE convocarà –ja ho ha anunciat la portaveu, Rosamaria Alberdi– UM i Bloc a una reunió de seguiment del pacte que hauria de tenir lloc aquesta setmana per exigir a Melià que demani l'acta de regidor a Nadal. En cas que UM no ho fes, aleshores el pacte amb tota probabilitat es trencaria.

D'una altra banda, Melià també té en

els munaristes un flanc perillós. El candidat derrotat, Buïls, vol –igualment com els nadalistes– un nou congrés extraordinari. A hores d'ara no sembla que la pressió munarista s'aturi. Una aliança entre nadalistes i munaristes podria posar Melià contra les cordes. Així i tot, s'ha de suposar que el nou president, conscient de la seva situació, mirarà d'arribar a acords interns per evitar la convocatòria d'un congrés extraordinari que, a parer seu, només seria efectiu “si hi ha unitat”, mentre que si fos d'enfrontament seria tant com el “funeral” d'UM.

Miquel Payeras